

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ ТА СТАРТАПІВ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 173 від 07.06.2022 р.

Розробник: **Ткач Євген Вікторович**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Ткач Євген Вікторович**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: сформувати фундаментальні знання та вміння з теорії та практики фінансування малого бізнесу та стартапів, а також зрозуміти закономірності взаємовигідної співпраці та інвестиційної діяльності підприємницького та фінансово-кредитного секторів, як основи прийняття фахових рішень у сфері фінансово-господарської діяльності економічних агентів.

Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінансування малого бізнесу та стартапів», - це «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Гроші і кредит», «Фінанси», «Банківські операції і технології», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок». Навчальна дисципліна «Фінансування малого бізнесу та стартапів» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти паралельно із такими дисциплінами як «Фінансовий аналіз» та «Інвестування». Вивчення дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів» є основою для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», а також підґрунтям для проходження виробничої практики і підготовки кваліфікаційної роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

- інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

- загальні та фахові компетентності:

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
- СК12. Здатність до формування та вдосконалення сприятливого середовища для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва.
- СК13. Здатність забезпечити доступ усіх економічних суб'єктів до якісних фінансових послуг з використанням сучасних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- програмні результати навчання:

- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР24. Формувати та вдосконалювати механізм фінансового забезпечення для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва.
- ПР25. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна ф.н.	IV	VII	5	150	2	30	30	-	-	90	-	Екзамен
Заочна ф.н.	IV	VII	5	150	2	6	8	-	-	136	-	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. «Стартапи та інноваційно активний і соціально відповідальний малий бізнес»												
Тема 1. Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва. Мета: розглянути сутність та роль інноваційно активного та соціально відповідального мікро-, малого та середнього бізнесу в національній економіці, особливості його інституційного середовища та інфраструктуру.	17	4	4				9	12	1				14
Тема 2. Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості презентації стартапів та бізнес-стартерів.	17	4	4				9	12	1				14

Сутність інновацій. Мета: розглянути теоретичні засади екосистеми стартапів та інновацій, сутність дизайну мислення, а також характерні ознаки й особливості презентації стартапів та бізнес-стартерів.												
Тема 3. Особливості стратегії, фінансового менеджменту, тимблдингу, маркетингу і брендингу у малому бізнесі та стартапах. Мета: розглянути теоретичні засади та сутність стратегії, менеджменту, тимблдингу, маркетингу і брендингу у малому бізнесі та стартапах.	13	2	2			9	12	1	1			13
Тема 4. Бізнес-модель. Канва бізнес-моделі. Сутність бізнес-плану, його завдання та структура. Мета: розглянути теоретичні засади створення бізнес-моделі та сутності бізнес планування, його мети, завдань, структури та порядку складання.	13	2	2			9	12		1			13
Разом за ЗМ1	60	12	12			36	61	3	4			54
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. «Джерела фінансування та інвестиційна діяльність малих підприємств та стартапів»											
Тема 5. Взаємодія малого бізнесу, в т. ч. стартапів і бізнес-стартерів та фінансово-кредитного сектору: фінансові технології, продукти, сервіс та культура. Мета: розглянути теоретичні аспекти та особливості взаємодії та взаємовигідної співпраці малого бізнесу, в т. ч. стартапів і бізнес-стартерів та фінансово-кредитного сектору, а також сутність фінансових технологій, продуктів, сервісу та культури.	13	2	2			9	12	1				13
Тема 6. Традиційні джерела фінансування бізнесу: власний капітал, «ЗД – фінансова підтримка», позики банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, залучення коштів від емісії ц/п. Мета: розглянути теоретичні засади щодо використання	13	2	2			9	12	1				14

традиційних джерел фінансування бізнесу, сутності та особливостей власного капіталу, «ЗД – фінансової підтримки», позик банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, залучення коштів від емісії ц\п та ін.												
Тема 7. Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів». Мета: розглянути теоретичні засади щодо залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації, сутності та особливостей венчурного фінансування, лізингу, субпідряду, франчайзингу, підтримки «бізнес-янголів» та ін.	17	4	4			9	12		1			14
Тема 8. Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, гранти, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг. Мета: розглянути теоретичні засади щодо використання альтернативних (сучасних) джерел фінансування бізнесу, сутності та особливостей грантового фінансування, краудфандингу, фандрейзингу, краудінвестингу, краудлейтингу, краудсорсингу та ін.	17	4	4			9	12	1	1			14
Тема 9. Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін. Мета: розглянути теоретичні засади щодо залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу, сутності та особливостей програм мікрокредитування, фондів підтримки стартапів, організації інвестиційних форумів стартапів	17	4	4			9	12		1			14

та ярмарків кредитів, застосування механізму часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитом та ін.												
Тема 10. Інвестиційна діяльність малих підприємств та стартапів. Оцінка ефективності залучення фінансових ресурсів. Особливості презентації бізнес-ідей та стартапів. Мета: розглянути теоретичні аспекти інвестиційної діяльності малих підприємств та стартапів, а також особливості аналізу та оцінки ефективності залучення фінансових ресурсів.	13	2	2			9	12		1			13
Разом за ЗМ 2	90	18	18			54	89	3	4			82
Усього годин	150	30	30			90	150	6	8			136

Тематика лекційних занять з переліком питань

п/п	Назва теми (завдання)
1	Тема: Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва. 1. Правовий статус та класифікація підприємницьких структур. Суть інноваційно активного та соціально відповідального бізнесу. 2. Роль мікро-, малого, середнього та великого бізнесу в розвитку економіки держави та громадянського суспільства. Питома вага МБ у структурі ВВП, зайнятості та бюджетних надходженнях: порівняльний аналіз у різних країнах. 3. Оподаткування малих підприємств. Застосування фінансово-кредитних важелів стимулювання розвитку підприємницького сектору.
2	Тема: Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва. 1. Розвиток інституту підприємництва крізь призму генезису економічної науки: класична, кейнсіанська, неокласичні, інституціональні теорії, теорія Й. Шумпетера, теорія поведінкової економіки та ін. 2. Інституційне середовище підприємництва, вплив формальних та неформальних інституцій. 3. Інфраструктура малого бізнесу та стартапів.
3	Тема: Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій. 1. Поняття бізнес-ідеї, основні джерела одержання бізнес-ідей. Методики пошуку і вибору бізнес-ідей: філософія «ікігай», фрірайтинг, брейнстормінг, скетчінг та ін. Дизайн мислення та методи побудови емпатії. 2. Поняття бізнес-стартерів та стартапів. Характерні ознаки стартапів та основні етапи (ключові стадії) розвитку стартапів.
4	Тема: Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій. 1. Основні фактори успіху та основні причини занепаду стартапів. 2. Функції стартап-шкіл, бізнес-інкубаторів, бізнес-акселераторів, коворкінг-центрів,

	технопарків, кластерів, підприємницьких хабів, бізнес-центрів й інших елементів екосистеми стартапів.
5	<p>Тема: Особливості стратегії, фінансового менеджменту, тимблдингу, маркетингу і брендингу у малому бізнесі та стартапах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегування стартапів, лідерство, візія, місія, цінності, особливості VUCA-світу та BANI-світу. 2. Команда стартапу, функції фінансового менеджменту, організаційна структура управління. Сутність тимблдингу, хедхантингу, HR-менеджменту, ризик-менеджменту, екологічного менеджменту та ін. 3. Сутність маркетингових концепцій, комплекс маркетингу (4P, 7P, 9P), види реклами, PR, діджитал-маркетинг, соц.мережі, нейромаркетинг та ін. 4. Сутність, функції та елементи бренду. Поняття брендбуку, логобуку, бренд-менеджменту.
6	<p>Тема: Бізнес-модель. Канва бізнес-моделі. Сутність бізнес-плану, його завдання та структура.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бізнес-моделі. Канва бізнес-моделі Остервальдера та Пінье (для новоствореної компанії), Бланка (для компанії яка перебуває в процесі створення): їх особливості та структура. Інформаційний проспект проекту бізнес-ідеї. 2. Поняття бізнес-планування, його мета, завдання та порядок складання. 3. Структура та основні розділи бізнес-плану.
7	<p>Тема: Взаємодія малого бізнесу, в т. ч. стартапів і бізнес-стартерів та фінансово-кредитного сектору: фінансові технології, продукти, сервіс та культура.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємодія малого бізнесу та фінансово-кредитного сектору. 2. Фінансові технології, продукти, сервіс для підприємств малого бізнесу та стартапів. 3. Структура (класифікація) джерел фінансування малого бізнесу в т.ч. стартапів та особливості традиційних джерел залучення фінансових ресурсів.
8	<p>Тема: Традиційні джерела фінансування бізнесу: власний капітал, «ЗД – фінансова підтримка», позики банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, залучення коштів від емісії ц\п.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості традиційних джерел фінансування бізнесу: власний капітал, «ЗД – фінансова підтримка», 2. Банківське кредитування малого бізнесу. Види банківських кредитів. 2. Позики небанківських фінансово-кредитних установ. 3. Залучення фінансування шляхом здійснення емісії ц\п.
9	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної і міжнародної фінансової підтримки бізнесу. 2. Венчурне фінансування як інструменти фінансової підтримки.
10	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості лізингу, субпідряду, франчайзингу у малому бізнесі. 2. Фінансова підтримка «бізнес-янголів».
11	<p>Тема: Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, грантове фінансування, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості альтернативних (сучасних) джерел фінансування бізнесу 2. Краудфандинг, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлендинг, краудсорсинг як інструменти фінансової підтримки.
12	<p>Тема: Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, гранти, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грантове фінансування малого бізнесу і стартапів. 2. Особливості грантових програм підтримки малого бізнесу і стартапів.

13	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної і міжнародної фінансової підтримки бізнесу. 2. Програми мікрокредитування, 3. Створення фондів підтримки стартапів. 4. Організація інвестиційних форумів стартапів та ярмарків кредитів.
14	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування механізму часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитом. 2. Державні закупівлі (одержання державного замовлення), одержання дотацій та субсидій як інструменти фінансової підтримки. 3. Особливості реалізація програми мікрокредитування «Доступні кредити 5-7-9». 4. Реалізація державної програми «Мікрогрант для створення і розвитку власного бізнесу».
15	<p>Тема: Інвестиційна діяльність малих підприємств та стартапів. Оцінка ефективності залучення фінансових ресурсів. Особливості презентації бізнес-ідей та стартапів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності стартапів. 2. Поняття інновацій, інноваційної діяльності, інноваційно активного бізнесу та інноваційного підприємництва. Відношення сектору малого бізнесу до інноваційної діяльності. 3. Основні принципи презентації бізнес-ідей та стартапів. Техніка публічних виступів, правило А. Мехрабіана «7-38-55», сутність пітчінгу і рекомендована структура пітчу-деку.

Тематика практичних занять з переліком питань

п/п	Назва теми (завдання)
1	<p>Тема: Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус та класифікація підприємницьких структур. Суть інноваційно активного та соціально відповідального бізнесу. 2. Роль мікро-, малого, середнього та великого бізнесу в розвитку економіки держави та громадянського суспільства. Питома вага МБ у структурі ВВП, зайнятості та бюджетних надходженнях: порівняльний аналіз у різних країнах. 3. Оподаткування малих підприємств. Застосування фінансово-кредитних важелів стимулювання розвитку підприємницького сектору.
2	<p>Тема: Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток інституту підприємництва крізь призму генезису економічної науки: класична, кейнсіанська, неокласичні, інституціональні теорії, теорія Й. Шумпетера, теорія поведінкової економіки та ін. 2. Інституційне середовище підприємництва, вплив формальних та неформальних інституцій. 3. Інфраструктура малого бізнесу та стартапів.
3	<p>Тема: Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бізнес-ідеї, основні джерела одержання бізнес-ідей. Методики пошуку і

	<p>вибору бізнес-ідей: філософія «ікігай», фрірайтинг, брейнстормінг, скетчінг та ін. Дизайн мислення та методи побудови емпатії.</p> <p>2. Поняття бізнес-стартерів та стартапів. Характерні ознаки стартапів та основні етапи (ключові стадії) розвитку стартапів.</p>
4	<p>Тема: Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій.</p> <p>1. Основні фактори успіху та основні причини занепаду стартапів.</p> <p>2. Функції стартап-шкіл, бізнес-інкубаторів, бізнес-акселераторів, коворкінг-центрів, технопарків, кластерів, підприємницьких хабів, бізнес-центрів й інших елементів екосистеми стартапів.</p>
5	<p>Тема: Особливості стратегії, фінансового менеджменту, тимбілдингу, маркетингу і брендингу у малому бізнесі та стартапах.</p> <p>1. Стратегування стартапів, лідерство, візія, місія, цінності, особливості VUCA-світу та VANI-світу.</p> <p>2. Команда стартапу, функції фінансового менеджменту, організаційна структура управління. Сутність тимбілдингу, хедхантингу, HR-менеджменту, ризик-менеджменту, екологічного менеджменту та ін.</p> <p>3. Сутність маркетингових концепцій, комплекс маркетингу (4P, 7P, 9P), види реклами, PR, діджитал-маркетинг, соц.мережі, нейромаркетинг та ін.</p> <p>4. Сутність, функції та елементи бренду. Поняття брендбуку, логобуку, бренд-менеджменту.</p>
6	<p>Тема: Бізнес-модель. Канва бізнес-моделі. Сутність бізнес-плану, його завдання та структура.</p> <p>1. Поняття бізнес-моделі. Канва бізнес-моделі Остервальдера та Піньє (для новоствореної компанії), Бланка (для компанії яка перебуває в процесі створення): їх особливості та структура. Інформаційний проспект проекту бізнес-ідеї.</p> <p>2. Поняття бізнес-планування, його мета, завдання та порядок складання.</p> <p>3. Структура та основні розділи бізнес-плану.</p>
7	<p>Тема: Взаємодія малого бізнесу, в т. ч. стартапів і бізнес-стартерів та фінансово-кредитного сектору: фінансові технології, продукти, сервіс та культура.</p> <p>1. Взаємодія малого бізнесу та фінансово-кредитного сектору.</p> <p>2. Фінансові технології, продукти, сервіс для підприємств малого бізнесу та стартапів.</p> <p>3. Структура (класифікація) джерел фінансування малого бізнесу в т.ч. стартапів та особливості традиційних джерел залучення фінансових ресурсів.</p>
8	<p>Тема: Традиційні джерела фінансування бізнесу: власний капітал, «3Д – фінансова підтримка», позики банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, залучення коштів від емісії цп.</p> <p>1. Особливості традиційних джерел фінансування бізнесу: власний капітал, «3Д – фінансова підтримка»,</p> <p>2. Банківське кредитування малого бізнесу. Види банківських кредитів.</p> <p>2. Позики небанківських фінансово-кредитних установ.</p> <p>3. Залучення фінансування шляхом здійснення емісії цп.</p>
9	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів».</p> <p>1. Особливості залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної і міжнародної фінансової підтримки бізнесу.</p> <p>2. Венчурне фінансування як інструменти фінансової підтримки.</p>
10	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів».</p> <p>1. Особливості лізингу, субпідряду, франчайзингу у малому бізнесі.</p> <p>2. Фінансова підтримка «бізнес-янголів».</p>
11	<p>Тема: Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, грантове</p>

	<p>фінансування, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг.</p> <p>1. Особливості альтернативних (сучасних) джерел фінансування бізнесу</p> <p>2. Краудфандинг, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлендинг, краудсорсинг як інструменти фінансової підтримки.</p>
12	<p>Тема: Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, гранти, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг.</p> <p>1. Грантове фінансування малого бізнесу і стартапів.</p> <p>2. Особливості грантових програм підтримки малого бізнесу і стартапів.</p>
13	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін.</p> <p>1. Особливості залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної і міжнародної фінансової підтримки бізнесу.</p> <p>2. Програми мікрокредитування,</p> <p>3. Створення фондів підтримки стартапів.</p> <p>4. Організація інвестиційних форумів стартапів та ярмарків кредитів.</p>
14	<p>Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін.</p> <p>1. Застосування механізму часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитом.</p> <p>2. Державні закупівлі (одержання державного замовлення), одержання дотацій та субсидій як інструменти фінансової підтримки.</p> <p>3. Особливості реалізація програми мікрокредитування «Доступні кредити 5-7-9».</p> <p>4. Реалізація державної програми «Мікрогрант для створення і розвитку власного бізнесу».</p>
15	<p>Тема: Інвестиційна діяльність малих підприємств та стартапів. Оцінка ефективності залучення фінансових ресурсів. Особливості презентації бізнес-ідей та стартапів.</p> <p>1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності стартапів.</p> <p>2. Поняття інновацій, інноваційної діяльності, інноваційно активного бізнесу та інноваційного підприємництва. Відношення сектору малого бізнесу до інноваційної діяльності.</p> <p>3. Основні принципи презентації бізнес-ідей та стартапів. Техніка публічних виступів, правило А. Мехрабіана «7-38-55», сутність пітчінгу і рекомендована структура пітч-деку.</p>

Зміст завдань для самостійної роботи*

п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	<p>Тема: Інноваційно активний та соціально відповідальний мікро-, малий та середній бізнес, його вплив на сталий розвиток економіки. Інституційне середовище та інфраструктура підприємництва.</p> <p>Завдання: опрацювати питання щодо застосування фінансово-кредитних важелів стимулювання розвитку підприємницького сектору та факторів що впливають на розвиток підприємництва у різних країнах.</p>	9	14
2	<p>Тема: Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення. Характерні ознаки та особливості презентації стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій.</p> <p>Завдання: опрацювати питання щодо історії виникнення успішних стартапів, методики пошуку бізнес-ідей, факторів успіху та причин занепаду стартапів у різних країнах.</p>	9	14
3	<p>Тема: Особливості стратегії, менеджменту, тимбілдингу,</p>	9	13

	маркетингу і брендингу у малому бізнесі та стартапах. Завдання: опрацювати питання щодо організаційної структури малих компаній, а також досвіду і успішних практик рекламної діяльності та використання соціальних мереж.		
4	Тема: Бізнес-модель. Канва бізнес-моделі. Сутність бізнес-плану, його завдання та структура. Завдання: опрацювати питання щодо практики використання різних видів бізнес-моделі та методики бізнес планування.	9	13
5	Тема: Взаємодія малого бізнесу, в т. ч. стартапів і бізнес-стартерів та фінансово-кредитного сектору: фінансові технології, продукти, сервіс та культура. Завдання: опрацювати питання щодо зарубіжного досвіду вдосконалення банківських послуг та технологій для малого бізнесу та історії виникнення і використання фінансових діджитал технологій.	9	13
6	Тема: Традиційні джерела фінансування бізнесу: власний капітал, «ЗД – фінансова підтримка», позики банківських та небанківських фінансово-кредитних установ, залучення коштів від емісії ц/п. Завдання: опрацювати питання щодо особливостей нормативно-правового забезпечення надання кредитів банківськими та небанківськими фінансово-кредитними установами.	9	14
7	Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації: венчурне фінансування, лізинг, субпідряд, франчайзинг, підтримка «бізнес-янголів». Завдання: опрацювати питання щодо історії та досвіду зарубіжних країн використання венчурного фінансування та підтримки «бізнес-янголів».	9	14
8	Тема: Альтернативні (сучасні) джерела фінансування бізнесу: краудфандинг, гранти, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлейтинг, краудсорсинг. Завдання: опрацювати питання щодо історії виникнення, успішних практик та особливостей світового досвіду використання грантового фінансування, грантрайтингу, краудфандингу та франчайзингу як інструментів фінансової підтримки малого бізнесу та стартап індустрії.	9	14
9	Тема: Залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу: програми мікрокредитування, фонди підтримки стартапів та ін. Завдання: опрацювати питання щодо зарубіжного досвіду державної та міжнародної фінансової підтримки малого бізнесу, практики застосування механізму часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитом, а також державної та місцевих програм підтримки розвитку малого та середнього бізнесу (МСБ).	9	14
10	Тема: Інвестиційна діяльність малих підприємств та стартапів. Оцінка ефективності залучення фінансових ресурсів. Особливості презентації бізнес-ідей та стартапів. Завдання: опрацювати питання щодо зарубіжного досвіду створення сприятливого інвестиційного клімату для розвитку підприємств малого бізнесу та стартапів, а також використання сучасних практик оцінки ефективності залучення фінансових ресурсів.	9	13
Всього годин		90	136
*Самостійна робота студентів з дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів»			

направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію завдань до відповідних тем дисципліни.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів» включає виконання двох індивідуальних завдань, а саме:

1. Одне наукове повідомлення або аналітичний виступ, обравши його тему із запропонованих завдань для самостійної роботи студентів (обсяг – 6-8 сторінок друкованого тексту формату А4 з полями 2 * 2 * 2 * 2 см, шрифт Times New Roman, 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см).

2. Обґрунтовану відповідь у формі презентації на одне із запитань дискусійного характеру (обсяг – 5-10 слайдів).

Дедлайн для виконання ІНДЗ – 15 листопада 2026 року.

Представлення результатів виконання індивідуальних завдань – під час практичних занять. За кожне ІНДЗ, в якому викладено обґрунтовану думку, здобувач може отримати 5 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення.

За виконання двох ІНДЗ без очевидних недоліків здобувач може отримати 10 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання ІНДЗ, може бути зменшена за недотримання методичних вказівок щодо змістовних і формальних вимог.

Методи навчання

Методи формування професійної компетентності:

- вербальні методи (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, консультація);
- наочні методи (презентація, ілюстрація, візуалізація);
- робота з інформаційними ресурсами (навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами);
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн ресурси);
- самостійна робота, у тому числі над ІНДЗ;
- дистанційне навчання з використанням Moodle.

Методи формування практичних умінь і навичок:

- вербальні методи (дискусія);
- наочні методи (розробка та захист презентацій);
- аналіз нормативних документів;
- виконання практичних завдань з переліку завдань для самостійної роботи студентів;
- кейс-метод.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- усне опитування, в тому числі експрес-опитування;
- письмове (в тому числі фронтальне) опитування;
- тестування (в тому числі на знання глосарію);
- розрахункові роботи;
- захист результатів виконаних завдань і досліджень.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою)

джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконання завдань для самостійної роботи – 5 балів. За виконання двох ІНДЗ здобувач може отримати 10 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему та ІНДЗ. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 25; 2 модуль – 35 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання з дисципліни, 5 тестових завдань і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на екзамені входить: 2 теоретичних питання (по 10 балів відповідно), 5 тестів по 2 бали (сумарно 10) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за повністю вирішене практичне завдання; 6 – за правильно вказані методику, формули та хід вирішення завдання, однак не виконане в повному обсязі; 3 – за правильний хід вирішення завдання, однак неправильне розв'язання. В іншому випадку практична ситуація оцінюється в 0 балів. У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання екзамену.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно

		з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання)

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) А (90 – 100)	Здобувач вищої освіти: – має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад фінансування малого бізнесу та стартапів; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем фінансування малого бізнесу та стартапів.	Здобувач вищої освіти: – вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення.
4 (дуже добре) В (80-89)	– показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою.	– успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без суттєвих зауважень; – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
4 (добре) С (70-79)	– показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою.	– вдало виконав передбачені програмою практичні завдання без критичних зауважень; – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D (60-69)	– має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою.	– виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає неточності при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань. – не в повній мірі здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
3 (задовільно) Е (50-59)	– має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою.	– виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань.

		– не може пов’язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX (35-49)	– не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки.	– допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов’язковим повторним курсом F (1-34)	– не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом та вимагає додаткового прослуховування дисципліни.	– не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання; – не вміє орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	ІНДЗ	T5	T6	T7	T8	T9	T10	ІНДЗ	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Розподіл балів, які отримують студенти

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Правовий статус та класифікація підприємницьких структур.
2. Суть інноваційно активного та соціально відповідального бізнесу.
3. Роль мікро-, малого, середнього та великого бізнесу в розвитку економіки держави та громадянського суспільства. Питома вага МБ у структурі ВВП, зайнятості та бюджетних надходженнях: порівняльний аналіз у різних країнах.
4. Оподаткування малих підприємств. Застосування фінансово-кредитних важелів стимулювання розвитку підприємницького сектору.
5. Розвиток інституту підприємництва крізь призму генезису економічної науки: класична, кейнсіанська, неокласичні, інституціональні теорії, теорія Й. Шумпетера, теорія поведінкової економіки та ін.
6. Інституційне середовище підприємництва, вплив формальних та неформальних інституцій.
7. Інфраструктура малого бізнесу та стартапів.
8. Екосистема стартапів, бізнес-ідея та дизайн мислення.
9. Характерні ознаки та особливості стартапів та бізнес-стартерів. Сутність інновацій.
10. Поняття бізнес-ідеї, основні джерела одержання бізнес-ідей. Методики пошуку і вибору бізнес-ідей: філософія «ікігай», фрірайтинг, брейнстормінг, скетчінг та ін. Дизайн мислення та методи побудови емпатії.
11. Поняття бізнес-стартерів та стартапів. Характерні ознаки стартапів та основні етапи (ключові стадії) розвитку стартапів.

12. Основні фактори успіху та основні причини занепаду стартапів.
13. Функції стартап-шкіл, бізнес-інкубаторів, бізнес-акселераторів, коворкінг-центрів, технопарків, кластерів, підприємницьких хабів, бізнес-центрів й інших елементів екосистеми стартапів.
14. Стратегування стартапів, лідерство, візія, місія, цінності, особливості VUCA-світу та BANI-світу.
15. Команда стартапу, функції фінансового менеджменту, організаційна структура управління. Сутність тимбілдингу, хедхантингу, HR-менеджменту, ризик-менеджменту, екологічного менеджменту та ін.
16. Сутність маркетингових концепцій, комплекс маркетингу (4P, 7P, 9P), види реклами, PR, діджитал-маркетинг, соц.мережі, нейромаркетинг та ін.
17. Сутність, функції та елементи бренду. Поняття брендбуку, логобуку, бренд-менеджменту.
18. Поняття бізнес-моделі. Канва бізнес-моделі Остервальдера та Піньє (для новоствореної компанії), Бланка (для компанії яка перебуває в процесі створення): їх особливості та структура. Інформаційний проспект проекту бізнес-ідеї.
19. Поняття бізнес-планування, його мета, завдання та порядок складання.
20. Структура та основні розділи бізнес-плану.
21. Взаємодія малого бізнесу та фінансово-кредитного сектору.
22. Фінансові технології, сервіс та продукти для підприємств малого бізнесу та стартапів.
23. Структура (класифікація) джерел фінансування малого бізнесу в т.ч. стартапів та особливості традиційних джерел залучення фінансових ресурсів.
24. Особливості традиційних джерел фінансування бізнесу: власний капітал, «3Д – фінансова підтримка»,
25. Банківське кредитування малого бізнесу. Види банківських кредитів.
26. Позики небанківських фінансово-кредитних установ.
27. Залучення фінансування шляхом здійснення емісії ц\п.
28. Залучення ресурсів шляхом використання різних форм фінансової кооперації.
29. Венчурне фінансування як інструменти фінансової підтримки.
30. Особливості лізингу, субпідряду, франчайзингу у малому бізнесі.
31. Фінансова підтримка «бізнес-янголів».
32. Особливості альтернативних (сучасних) джерел фінансування бізнесу
33. Краудфандинг, фандрейзинг, краудінвестинг, краудлендинг, краудсорсинг як інструменти фінансової підтримки.
34. Грантове фінансування малого бізнесу і стартапів.
35. Особливості залучення ресурсів шляхом використання різних форм державної і міжнародної фінансової підтримки бізнесу.
37. Програми мікрокредитування,
38. Створення фондів підтримки стартапів.
39. Організація інвестиційних форумів стартапів та ярмарків кредитів.
40. Застосування механізму часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитом.
41. Державні закупівлі (одержання державного замовлення), одержання дотацій та субсидій як інструменти фінансової підтримки.
42. Особливості реалізація програми мікрокредитування «Доступні кредити 5-7-9».
43. Реалізація державної програми «Мікрогрант для створення і розвитку власного бізнесу».
44. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності стартапів.
45. Поняття інновацій, інноваційної діяльності, інноваційно активного бізнесу та інноваційного підприємництва. Відношення сектору малого бізнесу до інноваційної діяльності.
46. Основні принципи презентації бізнес-ідей та стартапів.
47. Техніка публічних виступів, правило А. Мехрабіана «7-38-55», сутність пітчінгу і рекомендована структура пітч-деку.

Зарахування результатів неформальної освіти

У ЗВО діє Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно з ним здобувачам можуть бути зараховані результати неформальної освіти з проблем, які відповідають тематиці дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів».

Рекомендована література

- основна

1. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію. Київ: *Наш формат*. 2019. 512 с.
2. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу. Київ: *Vivat*. 2017. 480 с.
3. Коноваленко А.С., Болтянська Л. О., Трачова Д.М. Від ідеї до власної справи: Навч. посібник. Мелітополь.: *Видавничо-поліграфічний центр «Люкс»*. 2017. 278 с.
4. Ворона Т.В. Стартап на мільйон. Як українці заробляють статки на технологіях. Харків.: *Vivat*, 2017. 224 с.
5. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Кравченко М. О. Управління стартапами : підручник для здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями. за заг. ред. О. А. Гавриша. Київ: *КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка»*. 2020. 716 с.
6. Нікіфоров П.О., Ткач Є.В. Організація та фінансування власного бізнесу : методичні рекомендації / Укл.: П.О. Нікіфоров, Є.В. Ткач. Чернівці: *Чернівець. нац. ун-т*. 2021. – 56 с.
7. Остервальдер А., Піньє І. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора К.: *Наш формат*. 2018. 288 с.
8. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. Є. В. Ткача, Чернівці : *Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича*. 2023. 264 с.
9. Райс Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. Х.: *Vivat*, 2018. 368 с.
10. Ткач Є. В. Фінансування малого бізнесу та стартапів. Фінанси та фінансове посередництво : підручник. У 3-х тт. Том 3 / за ред. П.О. Нікіфорова, Н.А. Бак. Чернівці: *Черн. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича*, 2024. 452 с. С.135-186.

11. Фастовець А.А., Фисун І.В. Фінанси малого бізнесу: навч. посіб. Київ: *Кондор-Видавництво*. 2013. 302 с.

- додаткова (допоміжна)

1. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. Київ: *КПІ ім. Ігоря Сікорського*. 2019. 188 с.
2. Гільбо К. Стартап на 100\$. Як перетворити хобі на бізнес. Київ: *Наш формат*, 2017.
3. Мельников А.М., Коваленко О.А., Пундяк Н.Б.. Основи організації бізнесу. К.: *Центр учбової літератури*. 2013. 312 с.
6. Моборн Р. Стратегія Блакитного Океану. Як створити безхмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. Харків: *Клуб сімейного дозвілля*. 2015. 288с.
7. Остервальдер А., Піньє І., Бернарда Г. Розробляємо ціннісні пропозиції. Київ: *Наш формат*. 2018. 324 с.
8. Радченко С.Г. Етика бізнесу : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ. : *Київ. нац. торг.-екон. ун-т*. 2014. 198 с.
9. Сингер С. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива. Київ: *Yakaboo Publishing*, 2016.

10. Скібіцький О.М. Основи організації бізнесу. Київ: Кондор. 2015. 250 с.
11. Ткач Є. В., Банківське кредитування інноваційного розвитку малого бізнесу [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.08 / Ткач Євген Вікторович ; Тернопільський національний економічний ун-т. - Т., 2009. 20 с.
12. Ткач Є. Взаємозв'язок і синергія розвитку підприємництва та культури в сучасних умовах. Вісник економіки. Західноукраїнський національний університет. 2025. № 2. С. 275-286.
13. Ткач Є. В., Ткач С. В., Соціально відповідальний та інноваційно активний власний мікро-, малий та середній бізнес як основа економічного розвитку. Науковий вісник Чернівецького університету : Економіка: зб. наук. праць. Вип. 830. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2021. С. 10-18.
14. Ткач Є.В., Ткач С.В. Фінансування підприємств малого бізнесу в сучасних умовах. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (14 квітня 2021 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 318-320.
15. Ткач Є.В., Необхідність урахування впливу інституційного середовища на розвиток підприємницького сектору при реалізації економічної політики. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2024 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2024.– 440 с. С. 407-410.
16. Ткач Є.В., Українець І.З. Фінансування стартапів та бізнес-стартерів. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (12 травня 2022 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. С. 315-318.
17. Ткач Є.В., Банарик В.О. Вплив історії (історичної пам'яті) як соціального капіталу і нематеріального активу на розвиток економіки. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції (27 квітня 2023 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2023. 496 с. С. 221-224.
18. Ткач Є.В. Зміна ментальності (мислення) та моделі поведінки, як чинник розвитку екосистеми стартапів. Зовнішні та внутрішні аспекти фінансової безпеки України: виклики та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (25 травня 2023 р.). Київ: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2023. 498 с.
19. Тирпак І.В., Тирпак В.І., Жуков С.А. Основи економіки та організації підприємництва. Київ: Кондор 2015. 352 с.

Посилання на інформаційні ресурси

1. Аналітика: Міжнародний центр перспективних досліджень: веб-сайт. URL: <http://icps.com.ua/>
2. Дані та аналітика : Міністерство фінансів України : веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Законодавство України: Верховна рада України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
4. Звітність : Державна казначейська служба України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
5. Статистика : Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Статистична інформація : Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Bureau of Economic Analysis. URL: <https://www.bea.gov/>.
8. Government Finance Statistics / International Monetary Fund. URL: <https://data.imf.org/?sk=89418059-d5c0-4330-8c41-dbc2d8f90f46&slId=1435762628665>.
9. OECD. (2020). Revenue Statistics 2020. Paris: OECD Publishing, 2020. URL: doi.org/10.1787/8625f8e5-en
10. Opencorporates.com. URL: <https://opencorporates.com/>.

11. Open budget : Державний веб-портал бюджету для громадян. URL : <https://openbudget.gov.ua/>
12. UN Comtrade Database / United Nations. URL: <https://comtrade.un.org/>
13. World Development Indicators. URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики академічної доброчесності студентами при вивченні навчальної дисципліни «Фінансування малого бізнесу та стартапів» регламентується такими нормативними документами:

1. Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

2. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

3. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

Згідно з ними здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, у тому числі засобами штучного інтелекту, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.